

РЕЦЕНЗІЯ

доктора економічних наук, професора

ОДРЕХІВСЬКОГО МИКОЛИ ВАСИЛЬОВИЧА

на дисертаційну роботу Данилович Олени Тарасівни

«Інфраструктурне забезпечення інноваційної діяльності підприємств»,

подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії

за спеціальністю 051 – Економіка

Актуальність теми дисертаційного дослідження

Дисертаційна робота Данилович О. Т. присвячена розробленню теоретико-методологічних і методико-прикладних засад оцінювання та формування інфраструктурного забезпечення інноваційної діяльності підприємств.

Головним завданням, що сьогодні постає перед підприємствами України, є забезпечення їм інтенсивного розвитку на основі активізації інноваційної діяльності. Така активізація має відобразитися у збільшенні масштабів досліджень та розробок, у зростанні обсягів інноваційних продуктів та продукції, що виробляються та реалізується вітчизняними суб'єктам господарювання.

Водночас, як свідчить вивчення теорії і практики, зазначена проблематика залишається недостатньо розв'язаною у науковій площині, а відповідні теоретико-методологічні та методико-прикладні засади – недостатньо сформованими, що свідчить про актуальність і практичну спрямованість дисертаційної роботи Данилович О. Т.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами

Дисертаційна робота відповідає науковим напрямкам кафедри економіки підприємства та інвестицій Національного університету «Львівська політехніка» та виконана в межах науково-дослідних робіт «Формування та використання економічного потенціалу підприємств, галузей, регіону» (номер державної реєстрації 0118U001539) (с. 27, 244) та «Формування та використання економічного потенціалу підприємств, галузей та регіону в умовах інноваційної трансформації та сталого розвитку» (номер державної реєстрації 0128U102353) (с. 27, 246). Крім того результати дисертаційної роботи використано під час виконання науково-дослідної роботи за договором № 0661 на тему: «Оцінювання інвестиційно-інноваційного потенціалу підприємства» (с. 28, 245).

Ступінь обґрунтованості основних положень і висновків, сформульованих у дисертації

Сформульовані Данилович О. Т. основні наукові положення, висновки та рекомендації є науково обґрунтованими. Дисертація містить чітко визначену мету, що полягає у розробленні теоретичних положень та обґрунтуванні методико-прикладних рекомендацій щодо оцінювання та формування інфраструктурного забезпечення інноваційної діяльності підприємств. Основні завдання дисертації є достатньо аргументовані та забезпечують досягнення її мети. Авторкою здійснено ретельне дослідження наукових праць вітчизняних та зарубіжних науковців, у яких розкрито проблематику та закладено теоретичні основи оцінювання та формування інфраструктурного забезпечення інноваційної діяльності підприємств. Їх кількість та змістове наповнення актуалізують тематику дисертації.

У дисертаційній роботі використано методи аналізу, індукції, дедукції, аналізу і синтезу, аналогії тощо. Зважаючи на це, рівень виконання поставленого наукового завдання та оволодіння здобувачкою методології наукової діяльності можна оцінити на високому рівні.

Основні положення дисертаційної роботи доповідались та схвалені на чималій кількості міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференцій. Достовірність наукових положень підтверджується значною кількістю опублікованих статей у наукових фахових виданнях України, публікаціями у наукових виданнях, які включені до міжнародної наукометричної бази Scopus. Це дає змогу стверджувати, що представлені результати дослідження є обґрунтованими та достовірними. Підсумки дисертаційної роботи відповідають поставленим завданням, що сприяє удосконаленню теоретико-методологічних і методико-прикладних засад оцінювання та формування інфраструктурного забезпечення інноваційної діяльності підприємств.

Наукова новизна дисертаційної роботи

Данилович О. Т. розвинуто теоретико-прикладні засади інфраструктурного забезпечення інноваційної діяльності підприємств: розширено класифікацію суб'єктів такого забезпечення шляхом виділення додаткових ознак групування (с. 47-58); розроблено модель обґрунтування доцільності інфраструктурного забезпечення інноваційної діяльності підприємств (с. 61-70).

Авторкою розвинуто інструментарій аналізування інноваційної діяльності підприємств (с. 82-85).

У дисертаційній роботі Данилович О. Т. також удосконалила комплексний метод оцінювання інфраструктурного забезпечення інноваційної діяльності

підприємств за допомогою всебічного оцінювання цього забезпечення (с. 97-108).

Уваги заслуговує вперше запропонований дисертанткою механізм залучення та використання консалтингових структур як елементу інфраструктурного забезпечення інноваційної діяльності підприємств на засадах попереднього оцінювання економічного ефекту, отриманого підприємствами внаслідок такого залучення (с. 105-108).

Авторкою удосконалено механізм інфраструктурного забезпечення процесів розроблення, впровадження, виробництва і збуту підприємствами продуктивних нововведень, що передбачає поділ зазначених процесів на окремі підпроцеси чи дії (с. 148-152);

У дисертаційній роботі дисертанткою удосконалено механізми інфраструктурного забезпечення процесів покращення компетенцій та інформаційної бази управління інноваційною діяльністю підприємств (с. 158-166).

Практичне значення отриманих результатів

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що певні наукові положення дисертаційної роботи доведені до рівня конкретних пропозицій та рекомендацій з оцінювання та формування інфраструктурного забезпечення інноваційної діяльності підприємств.

Теоретичні висновки, науково-практичні рекомендації та інші результати наукових досліджень, викладені у дисертації, безпосередньо використали такі суб'єкти господарювання, як ТОВ «Науково-технологічний парк – Яворів», ТОВ «Центр досліджень мінеральної сировини “ЗАХІДМІНЕРАЛ”», ТОВ «ЛІКАРНЯ ЕКСПЕРТ», ТОВ «ВОДОГРАЙ-ЗВОРЕЦЬ» (с. 31, с. 240-243).

Ключові теоретико-методологічні та методико-прикладні положення дисертаційної роботи були впроваджені у навчальний процес Національного університету «Львівська політехніка» та застосовуються під час викладання дисциплін «Інноваційний розвиток бізнесу» і «Економіка та організація інноваційної діяльності», а також під час виконання курсового проекту «Економіка та організація інноваційної діяльності підприємства» (с. 247).

Опубліковані праці

Дисертанткою за темою дисертації опубліковано 44 наукові праці, серед яких: 14 статей (10 з яких – у наукових фахових виданнях України, 2 статті у періодичних виданнях, які включені до міжнародної наукометричної бази Scopus), 30 тез доповідей на міжнародних науково-практичних конференціях.

Загальний обсяг опублікованих праць – 5,63 друк. арк., з яких особисто автору належить 4,01 друк. арк.

Основі положення та результати дисертаційного дослідження розглянуто та схвалено на таких міжнародних науково-практичних конференціях: «Інновації та науковий потенціал світу» (м. Хмельницький, 10 листопада 2023 р.); «Modernization of science and its influence on global processes» (м. Берн, Швейцарія, 3 листопада 2023 р.); «Modern vision of implementing innovations in scientific studies» (м. Софія, Болгарія, Sofia, 20 жовтня 2023 р.); «Technologies and strategies for the implementation of scientific achievements» (м. Стокгольм, Швеція, 10 листопада 2023 р.); «Наукові орієнтири: теорія та практика досліджень» (м. Суми, 3 листопада 2023 р.); «Розвиток наук в умовах нової реальності: проблеми та перспективи». (м. Луцьк, 20 жовтня 2023 р.); «Наукові тренди постіндустріального суспільства» (м. Харків, 13 жовтня 2023 р.); «Інтелектуальний ресурс сьогодення: наукові задачі, розвиток та запитання». (м. Дніпро, 6 жовтня 2023 р.); «Ricerche scientifiche e metodi della loro realizzazione: esperienza mondiale e realtà domestiche» (м. Болонья, Італія, 29 вересня 2023 р.); «Інноваційні тенденції сьогодення в сфері природничих, гуманітарних та точних наук» (м. Рівне, 29 вересня 2023 р.); «Modernization of today's science: experience and trends» (м. Сінгапур, 22 вересня 2023 р.); «Проблеми та перспективи реалізації та впровадження міждисциплінарних наукових досягнень» (м. Івано-Франківськ, 9 червня 2023 р.); «Період трансформаційних процесів в світовій науці: задачі та виклики». (м. Одеса, 2 червня 2023 р.); «The current state of development of world science: characteristics and features» (м. Лісабон, Португалія, 2 червня 2023 р.); «Проблеми формування та розвитку інноваційної інфраструктури» (м. Львів, 25-26 травня 2023 р.); «Features of the development of modern science in the pandemic's era» (м. Берлін, Німеччина, 19 травня 2023 р.); «Current issues of science, prospects and challenges» (м. Сідней, Австралія, 5 травня 2023 р.); «Інноваційні тенденції сьогодення в сфері природничих, гуманітарних та точних наук» (м. Дніпро, 17 березня 2023 р.); «Theory and practice of modern science» (м. Краків, Польща, 1 квітня 2022 р.); «Features of the development of modern science in the pandemic's era» (м. Берлін, Німеччина, 15 липня 2022 р.); «Problemas y perspectivas de la aplicación de la investigación científica innovadora» (м. Панама, 11 червня 2021 р.); «Multidisziplinäre Forschung: Perspektiven, Probleme und Muster Wien» (м. Відень, Австрія, 9 квітня 2021 р.); «Advanced discoveries of modern science: experience, approaches and innovations» (м. Амстердам, Нідерланди, 29 жовтня 2021 р.); «Sectoral research XXI: characteristics and features» (м. Чикаго, США, 15 жовтня 2021 р.); «Технології, інструменти та стратегії реалізації наукових досліджень» (м. Львів, 24 вересня 2021 р.); «Scientific forum: theory and practice of research» (м. Валенсія, Іспанія, 18 червня 2021 р.); «The driving force of science and trends in its development» (м. Ковентрі, Велика Британія, 20 серпня 2021 р.); «Advanced discoveries of modern science:

experience, approaches and innovations» (м. Амстердам, Нідерланди, 9 квітня 2021 р.); «Sectoral research XXI: characteristics and features» (м. Чикаго, США, 26 березня 2021 р.); «Управління соціально-економічними трансформаціями господарських процесів: реалії і виклики» (м. Мукачево, 6–7 квітня 2020 р.), а також на наукових семінарах кафедри економіки підприємства та інвестицій Національного університету «Львівська політехніка».

Структура дисертації

Дисертаційна робота викладена на 247 сторінках, у т.ч. основний текст роботи – на 145 сторінках. Робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Робота містить 18 таблиць, 17 рисунків та список використаних джерел із 195 найменувань та 4 додатки.

Окремі дискусійні питання і зауваження

Щодо зауважень та положень дискусійного характеру, то можна вказати на таке:

1. На рисунку 3.1 на с. 61 здобувачка показала місце інфраструктурного забезпечення інноваційної діяльності підприємства у процесі провадження такої діяльності. Однак, слід було би зробити цей рисунок більш детальним, показавши місце, яке займають різні типи суб'єктів інфраструктурного забезпечення інноваційної діяльності підприємства у процесі провадження такої діяльності.

2. У підрозділі 2.3 (с. 97-100) не подано дані про типи суб'єктів інфраструктурного забезпечення інноваційної діяльності, з якими досліджувані підприємства мали або мають на даний час взаємовідносини.

3. Не достатньо докладним є обґрунтування показників встановлення невикористаних можливостей щодо покращення перебігу інноваційної діяльності, які здобувачка представила у табл. 2.1 на с. 78.

4. Необхідно було би оцінити можливість практичного застосування представленої на с. 107 моделі, яка містить формули (2.3)–(2.5).

5. Моделюючи на с. 150-152 процес утворення синергетичного ефекту від одночасної реалізації двох напрямів провадження інноваційних заходів з удосконалення певної продукції, доцільно було би спробувати встановити умови, за яких цей ефект є особливо значним.

6. У роботі недостатньо повно пояснюється механізм відбору перелічених у табл. 3.2 на с. 156 підприємств для апробації моделі оптимізації інфраструктурного забезпечення інноваційної діяльності стосовно впровадження продуктивних та інших нововведень.

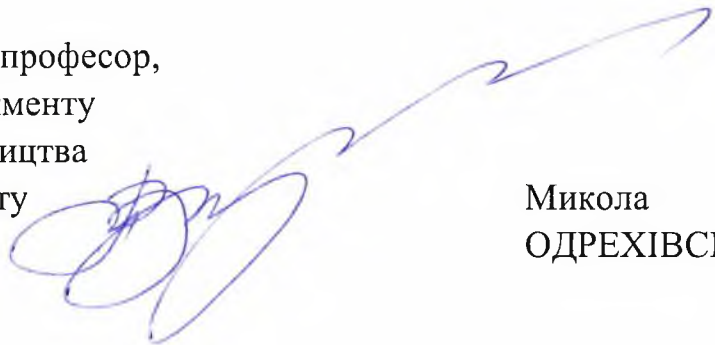
Загалом, вищезазначені зауваження жодним чином не применшують наукової та практичної цінності результатів дослідження і не впливають на загальну позитивну оцінку дисертаційної роботи.

Загальний висновок

Дисертаційна робота Данилович Олени Тарасівни «Інфраструктурне забезпечення інноваційної діяльності підприємств» заслуговує позитивної оцінки, відповідає вимогам наказу Міністерства освіти і науки України № 40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження вимог до оформлення дисертації», постанові Кабінету Міністрів України №44 від 12.01.2022 р. «Порядок присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» і може бути подана на розгляд разової спеціалізованої вченої ради для захисту на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 051 – Економіка (галузь знань 05 – Соціальні та поведінкові науки).

Рецензент

доктор економічних наук, професор,
професор кафедри менеджменту
і міжнародного підприємництва
Національного університету
«Львівська політехніка»

Микола
ОДРЕХІВСЬКИЙ

**Підпис доктора економічних наук, професора
Миколи ОДРЕХІВСЬКОГО засвідчую**

Вчений секретар
Національного університету
«Львівська політехніка»
к.т.н., доцент

Роман БРИЛИНСЬКИЙ